

Razvoj našega mesta ne bo zastal

Naše mesto sicer sestavlja pet občin, vendar v njem vrsto zadev urejamo enotno. Ne glede na to, kje stanujemo ali delamo, smo vsi Ljubljančani in si želimo, da bi se v našem mestu dobro počutili, pa tudi to, da bi se vsa njegova območja razvijala enako hitro. V želji, da bi naš tokratni novoletni pogovor »mestno obvarovali«, smo zanj zaprosili predsednika izvršnega sveta skupščine mesta Ljubljane Hrvoja Draškoviča. Ljubeznivo se je odzval povabilu uredništva ljubljanskih občinskih glasil in v obširnem pogovoru z uredniki in novinarji nanizal najbolj aktualne probleme našega mesta, orisal delo izvršnega sveta, spregovoril o usklajevanju potreb med občini in še o marsičem drugem. Snovi za zapis je bilo toliko, da je bilo v njem mogoče zajeti le del vsega povedanega. S Hrvojem Draškovičem smo se pogovarjali Janja Domitrovič, Slavko Gerlica, Niko Isačević, Vida Petrovič in Darja Juvan, ki je pogovor tudi pripravila za objavo.

Že pol leta ste predsednik izvršnega sveta skupščine mesta Ljubljane. Ta čas ste že utegnili spoznati mesto in njegovo problematiko. Kateri so po vašem mnenju tisti osnovni problemi, ki tarejo Ljubljano?

Če skušamo izpostaviti nekaj najpomembnejših problemov našega mesta, je treba izhajati iz tega, kar smo zapisali v Ljubljani 2000 in v srednjeročnem načrtu mesta. To je treba vzeti za osnovo za to, ker sta skupščina mesta in izvršni svet zavezana, isto velja seveda tudi za občine, da zapisano tudi uresničujeta. Iz teh dokumentov in iz tega, kar se je dogajalo letos, vidimo, da smo glavne probleme pravilno ocenili, se jih ustrezno lotevali in tudi nakazali možnosti, kako iziti iz njih. Razumljivo pa je, da imamo v praksi težave, gospodarsko in družbeno življenje je živ organizem in stvari se medsebojno prepletajo in povezujejo, kako vse tisto, kar smo se dogovorili, tudi uresničiti.

Ena najpomembnejših nalog: pospešiti razvoj ljubljanskega gospodarstva

Ena najpomembnejših nalog Ljubljane je kako se lotiti tako imenovane prestrukturiranja proizvodnje, kako ustvariti materialne možnosti za razvoj ozdov in s tem tudi našega mesta, gre torej za to, kako ustvariti v gospodarstvu dohodek za družbene dejavnosti, stanovanjsko gradnjo, komunalne zadeve... Ves čas se pravzaprav vrtimo okoli vprašanja, koliko denarja nameniti za zdravstvo, šolstvo, kulturo, premalo pa se pogovarjamo kaj narediti, da bi ustvarili večji dohodek.

Je torej pričakovati, da bo naš gospodarski razvoj v prihodnjih letih smejejši? Katere naložbe načrtujemo v Ljubljani?

V primerjavi s Slovenijo imamo v Ljubljani relativno še kar dosti investicijskih sredstev. Zadnji dve leti smo imeli več naložb kot poprej. Vendar pa so razni vzroki, mislim, pa da predvsem tekoča ekonomska politika, če namreč nisi imel trajnih obratnih sredstev, nisi smel investirati, pospešili proces, ki smo ga minula leta kritizirali, to je razdrobljenost investicij. Tako imamo zdaj v Ljubljani le malo naložb, ki so predračunske vrednosti nad 500 milijonov dinarjev, nad milijardo dinarjev pa so vredne le naložbe v Lito-stroju, Velani, Avtomontaži in Unis TOS. To pa mislim, da ni dobro. Večina drugih programov iz dogovora o temeljnih planov, z izjemo sozda Kemije, Leka in Lito-stroja, je še v fazi predprojektov, tako da se je bati, da ne bodo uresničeni.

Brez strokovnjakov ne bo napredka

V izvršnem svetu smo prepričani, da v gospodarstvu napredka ne moremo zagotoviti le z boljšo organiziranostjo in učinkovitostjo dela. Potrebujemo investicije v opremo in v kadre. Cokla našega razvoja je velikokrat omenjena neugodna struktura kadrov, še tisti strokovnjaki pa, ki jih imamo, večinoma niso v gospodarskih organizacijah. Prav zato nasprotujemo neselektivnemu zmanjševanju sredstev za izobraževanje. Brez večjih vlaganj na tem področju, ne moremo priti do kadrov.

Delež ljubljanskega gospodarstva v slovenskem izvozu je precejšen. Vendar smo letos izvozili za 4 odstotke manj kot lani.

V Ljubljani smo za izvoz doslej veliko napravili, vendar ne lani in ne letos plana nismo uspeli uresničiti. Zavedamo se, da smo ga postavili preveč ambiciozno, čeprav so bila opozorila iz združenega dela. Poglejte: v petih letih smo v Ljubljani podvojili konvertibilni izvoz iz 200 milijonov dolarjev na 400 milijonov. Če pogledamo letošnje podatke vidimo, da je industrija na konvertibilni trg izvozila več kot lani, prav tako trgovina, da zastoja pa je prišlo v kmetijstvu, transportu, gradbeništvu in poslovno tehničnih storitvah. Tudi takih poslov, kot je bil na primer od Slovenija ceste Tehnika v Iraku, ni več. Mi pa še vedno primerjamo naš izvoz na to nerealno osnovo.

Kakšne pa so izgube v ljubljanskem gospodarstvu?

V Ljubljani izgub, če odštejemo tiste, ki so sezonskega značaja v turizmu in prometu, in tiste, ki so posledica tekoče ekonomske politike, kot na primer v Žitu, skorajda ni. Mislim, da je to dejstvo celo slabo. Če ima delovna organizacija večjo izgubo, se v njej sami, občini in mestu, stvari poskušajo reševati. Tako pa imamo v Ljubljani v devetih mesecih tega leta 86 ozdov, v katerih je zaposlenih okoli 19.000 delavcev, ki so imeli povprečno mesečno izplačilo pod 90.000 dinarjev. Med njimi so kolektivi, ki niso najemali posojil, so izvozno uspešni, večina od njih nikoli ni imela nikakršnih privilegijev, kot na primer Rašica, Pletenina, Maxi-market, Angora, Modna hiša, Dekorativna in drugi. Zaenkrat se v občinah še ne pogovarjamo o tem, kaj narediti, da bi te delovne organizacije prigospodarile večje osebne dohodke.

Drugi, poleg prestrukturiranja gospodarstva in kadrov, večji problem Ljubljane, pa je celotna infrastruktura mesta. To tudi najbolj žuli občane, saj imajo tu življenjske interese.

Problem Ljubljane tudi infrastruktura

V zvezi s tem Ljubljančane ta čas živo zanima, kako se bomo lotili problemov, ki smo jih hoteli reševati s samoprispevkom?

Računali smo, da bomo približno četrtno denarja za ta program dobili s samoprispevkom. Zdaj bomo morali napraviti balanse planov vseh sisov, vendar sredstev, ki so izpadla z neizglasovanjem samoprispevka, ne bo mogoče nadomestiti. Izvršni svet bo trdno stal na stališču, da tega denarja ne bomo nadomeščali s poviševanjem prispevnih stopenj. Posebna delovna skupina bo naredila oceno, kakšne so naše zdajšnje materialne možnosti, nato pa bomo pripravili strokovni predlog za spremembo planskih dokumentov. V njemu bomo predlagali prioriteten vrstni red in tudi kaj naj izpade. Če sem konkreten, v izvršnem svetu smo se odločili, da bomo reševali najprej nekatere ekološke objekte.

Prednost bo imela deponija na Barju, smo pa pred dilemo, kaj s centralno čistilno napravo v Zalogu in s čistilno napravo na Toplarni. Obe čistilni napravi sta izredno dragi, projekta sta že v končnih fazah, verjetno bo treba glede na razpoložljivi denar, tehnične in strokovne možnosti, narediti selekcijo. Če bo konec prihodnjega leta elektrogospodarstvo pričelo s prenovno kotlov v Toplarni Moste, moramo hkrati pričeti tudi z ekološko sanacijo Toplarni. Če pa pogledamo z denarnega vidika, vidimo, da ima

vsak sis svoj denar, vsak svoj prednostni vrstni red, mi pa se zdaj trudimo, kako za ta infrastrukturni ekološki program pripeljati denar v en žakelj. V izvršnem svetu bomo storili vse, da bo o tem strokovnem predlogu potekala najširša javna razprava, ki naj bi se predvidoma pričela marca drugo leto.

Ali bo neuspeh IV. samoprispevek vplival na boljše delo komunalnih služb. Je tu pričakovati kakšne konkretne ukrepe?

Vsi se strinjamo, da je treba nadomestilo za izpadla sredstva iz samoprispevka najprej iskati v učinkovitejši porabi denarja, ki je na voljo. V skupščini in na izvršnem svetu smo razpravljali, da je treba zaostri nadzor nad porabo denarja v komunalni

Predsednik izvršnega sveta skupščine mesta Ljubljane Hrvoje Drašković (desno) med pogovorom z novinarji in uredniki ljubljanskih občinskih glasil.

skupnosti in drugih sisih. Usposobili naj bi komunalno skupnost, da bi sama spremljala izvajanje planov, bolj pa bo treba kontrolirati njeno delo, to je odvoz smeti, izvedbo investicij, skratka, popraviti stvari, ki jih občani upravičeno kritizirajo.

Pripravlja se povišanje cen komunalnim storitvam. Je to v kakšni zvezi z neuspehim referendumom?

Ne glede na izid referenduma bi v začetku prihodnjega leta prišlo do povišanja cen komunalnih storitev. To nikakor ni reakcija na neuspeh referenduma, marveč smo preprosto v položaju, da to moramo storiti.

Promet, preskrba, stanovanja

Promet v Ljubljani, tako v strogem smislu kot v predmetju, sodi med najbolj pereča vprašanja kvalitete življenja Ljubljančanov. Ali lahko pričakujemo odločnejše premike v tej smeri?

Vemo, kakšen je prometni položaj v Ljubljani. Ceste so slabe, poseben problem je parkiranje. O tem smo se pogovarjali na seji skupščine 4. decembra. Predvideno je, da bi iz sredstev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in s pomočjo izvajalcev del izpeljali program gradnje parkirnih hiš v ožjem središču mesta. Drugače problema ni mogoče rešiti. Poleg tega pa mislimo odločno vztrajati pri izvajanju vseh predpisov. Novi stanovanjski in poslovni objekti bodo morali imeti tudi primerno število parkirnih mest. Je pa razreševanje komunalnih

zadev in s tem tudi prometa usodno povezano z plačevanjem prave cene za uporabo mestnega zemljišča. Če tega ne bomo uveljavili, se bomo materialno onemogočili za urejanje teh najbolj vitalnih problemov našega mesta.

Ljubljana je bila doslej med najbolje oskrbljenimi mesti v Jugoslaviji. Kaj lahko pričakujemo v prihodnje?

Preskrba Ljubljane bo tudi v prihodnje najmanj taka kot je bila doslej, to je dobra. Ta trenutek in tudi v perspektivi v preskrbi z energetskimi viri ni pričakovati težav. Rjavega premoga sicer ni, so pa na razpolago druge vrste. Tudi mesa je, razen svinine morda, dovolj. Prek sisa za preskrbo, s kratkoročnimi krediti nekaterim proizvajalcem, z vlaganjem v družbene farme, želimo denar, ki ga v Ljubljani združu-

jemo za ta namen, najbolj smotno porabiti za zagotovitev dolgoročne oskrbe mesta.

V Jugoslaviji se pripravlja akcija gradnje 30.000 stanovanj – Kako se bomo mi vključili v to?

Stališče o tem je IS povedal samo prek mojega ekspozija na zadnji seji skupščine. Dejstvo je, da v Ljubljani glede na prejšnja obdobja gradimo zelo malo stanovanj. Na osnovi proizvodnega principa pripravljamo gradnjo tisoč stanovanj v Župančičevi jami. To bo edina večja soseska, ki bo zrasla v tem srednjeročnem obdobju. Od 30.000 stanovanj pa naj bi jih v Ljubljani zgradili 1100. Na skupščini sem povedal, da gradnji za trg ne nasprotujemo, vendar naj se za to zagotovijo boljši pogoji.

Da bi si bolj zaupali

Ker je to novoletni pogovor, kaj bi zaželeli Ljubljančanom v prihodnjem letu?

Predvsem bi želel, da bi s skupnimi močmi uspešneje reševali vse to, kar nas tare, pri tem pa upoštevali čas in prostor, v katerem živimo. Tudi veliko majhnih premikov na številnih točkah bistveno pripomore k boljšemu počutju v našem mestu. Predvsem moramo utrditi medsebojno zaupanje. Želim tudi, da bi javnost s konstruktivnimi predlogi, ne samo s kritikami, opravljala pritisk na upravne organe in na vse tiste službe, ki so odgovorne za naše mesto. Prepričan sem, da kljub težkim časom, zastoja v razvoju Ljubljane ne bo.

Proračun višji za 30 odstotkov

Za oblikovanje proračunskih sredstev v naslednjem letu bo v občini Center značilno, da jih bodo uravnnavali na podlagi upoštevanja pravic proračunskih uporabnikov v zadnjih treh mesecih letošnjega leta in počasnejše rasti od ustvarjenega dohodka gospodarstva.

Po predvidevanjih, ki temeljijo na uresničevanju proračunske porabe v zadnjem trimesečju in na spremenjenih predpisih, ki zadevajo davke občanov in takse, bodo proračunski prihodki v letu 1987 za 30 odstotkov višji kot letos in bodo dosegli 2,9 milijarde dinarjev.

Omeniti kaže, da je delež sredstev dogovorjene porabe vsake ljubljanske

občine in mesta Ljubljana predviden v posebnih merilih o oblikovanju in razporejanju teh sredstev. Za občino Center je določen 17,23-odstoten delež sredstev ljubljanskih proračunskih sredstev, ki sicer znašajo 15,7 milijarde dinarjev.

V okviru omenjene 30-odstotne rasti proračunskih virov so predvidene tudi nekatere višje rasti posameznih virov. Zlasti kaže omeniti celoletno (doslej samo 10-mesečno) plačevanje davka iz osebne dohodka, ki bo tako dosegel rast 83,5 odstotka. Komunalne takse se bodo dvignile za 200 odstotkov, več od povprečne rasti pa naj bi nanesli tudi prihodki iz davka od avtorskih dohodkov, od prometa nepremičnin in še nekaterih drugih.